

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.011

EERSTE SEMESTER 2023

DGZ heeft oog voor pluimvee

Wat zijn de actualiteiten voor pluimvee in Vlaanderen, wat kwam er binnen in de autopsiezaal, hoe evolueren pluimveeziekten?

IN HET KORT

AI (Aviaire influenza): In de eerste helft van 2023 is hoogpathogene H5N1-aviare influenza blijven circuleren in het land. In het eerste kwartaal waren er 4 uitbraken op pluimveebedrijven, ook 11 particuliere houders werden getroffen in 2023. Door een verbetering van de situatie werden de maatregelen begin juni versoepeld en de ophokplicht opgeheven, waakzaamheid is echter nog steeds uiterst belangrijk.

Hygiënoogrammen: In de eerste helft van 2023 werd t.o.v. 2022 een lichte stijging opgemerkt van bedrijven met een onvoldoende score ($\geq 1,5$). Bij de hygiënecontroles op de broeierijen werd geen enkele 'onvoldoende' score vastgesteld.

Salmonella: De Belgische pluimveesector behaalde in 2022 de Europese doelstellingen voor het terugdringen van *Salmonella* (Europese Verordening (EG) nr. 2160/2003) voor alle pluimveecategorieën. Dit werd het laatst gerealiseerd in 2016.

IN DE KIJKER

Reovirus-infecties veroorzaken veel leed bij pluimvee

Het Aviair Reovirus (ARV) is alomtegenwoordig bij commercieel pluimvee, voornamelijk bij vleeskuikens. Het wordt frequent geïsoleerd vanuit zowel het maag-darmstelsel als het ademhalingsstelsel, even goed bij gezonde als bij zieke kuikens.

De toename gedurende het afgelopen decennium van ziekten veroorzaakt door ARV's heeft geleid tot een belangrijke stijging in het aantal onderzoeken gericht op de detectie en identificatie van veldisolaten, evenals vaccinatiestrategieën om de ziekte onder controle te houden. ARV's worden wereldwijd bij de belangrijke ziekteverwekkers bij pluimvee gerekend.

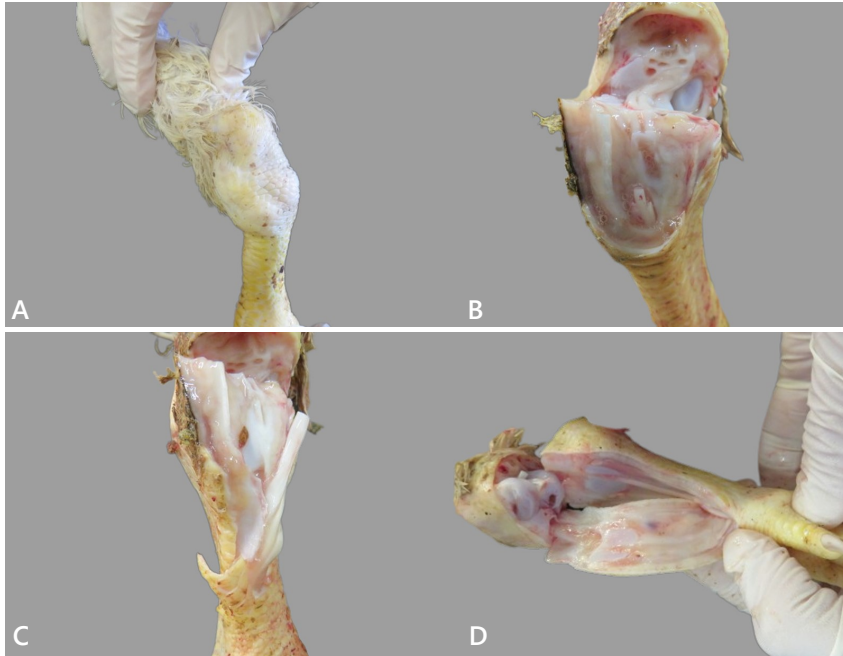
Pluimveeziekten geassocieerd met ARV's resulteren vaak in lage mortaliteit maar hoge morbiditeit (tot 100 %) met significante economische verliezen als gevolg. Alhoewel de

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten.

Deze editie rapporteert over de eerste 6 maanden van 2023.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

meest belangrijke klinische en economische vorm zich manifesteert als virale artritis en tenosynovitis (peesontsteking), veroorzaakt het ARV ontregeling van het immuunsysteem en is het ook geassocieerd met infecties van de lever, het hart en spijsverteringsorganen.

Foto's van een autopsiecasus waar duidelijk Reovirus-infectie is uitgekomen: merk de sterke verdikking op van het weefsel om en rond het hakgewricht (A) evenals het troebel oedemateus tot fibrineus materiaal in het hakgewricht en rondom de aansluitende pezen (B, C & D).

Hoe manifesteert een Reovirus-infectie zich?

Virale artritis en peesontsteking (tenosynovitis) bij pluimvee is één van de pathologische manifestaties voor een ARV-infectie veroorzaakt door verschillende sero- en pathotypes. ARV kan de ziekte op zich veroorzaken, maar kan ook optreden in combinatie met andere (bacteriële) pathogenen, zoals vb. *Mycoplasma synoviae* of *Staphylococcus spp.* In dit geval kan de aandoening verergeren. Virale artritis is van economisch belang bij kippen, hoofdzakelijk bij het vleestype, maar ook bij commerciële leg- en moederdieren komt deze aandoening voor. Fokdieren die artritis ontwikkelen, juist vóór of gedurende de productie van eieren, vertonen kreupelheid, verminderde eiproductie en suboptimaal uitkippercentage en/of fertiliteit. Er kan ook verhoogde sterfte optreden en het virus kan verticaal overgedragen worden naar de nakomelingen, wat ook weer kan resulteren in uitgesproken verliezen bij die nakomelingen.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2022 (jul-dec)	2023 (jan-jul)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	4,6%	5,7%	↑
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie*: 0	Agglutinatie: 3	n.v.t.
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 7	ELISA: 2	↓
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 6	PCR: 0	↓
NCD	aantal monsters	112 monsters, 9 POS**	106 monsters, 9 POS**	-
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	2.542 monsters, 41 positief***	665 monsters, 15 positief***	↓
Autopsie	dossiers pluimvee	128	136	-
	stuks pluimvee	513	508	-
<i>Salmonella</i> serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2022 (jul-dec)	Tomen pos in 2023 (jan-jul)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	2	7	↑
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Vleeskippen/kalkoenen	5	0	↓
	Fokpluimvee	0	0	-
<i>Salmonella</i> Infantis	Leghennen	0	1	↑
	Vleeskippen/kalkoenen	6	2	↓
	Fokpluimvee	0	1	↑
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Leghennen	0	1	↑
	Vleeskippen/kalkoenen	62	26	↓
	Fokpluimvee	0	0	-
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	36	24	↓

- : Situatie stabiel.

* : Geen agglutinatie-onderzoeken uitgevoerd in 2022.

** : Allemaal lentogene stammen die laag pathogeen zijn (zowel najaar 2022 als voorjaar 2023), met uitzondering van 1 velogene stam aangetroffen bij duiven in 2023

*** : 2022: 41 monsters van 5 AI-uitbraken; 2023: alle monsters afkomstig van 1 haard, van de overige gevallen heeft DGZ geen analysedata

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 05/07/2023.